

ERDEI MAGYARÁG

Feladó szerkesztő:
Kádár Mihály
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagyplacétnél 4 Telefon: 380

Ara 1 lej
IV évfolyam 88 sz
1935. MARCHIUS 29
Péntek

Laval Berlinbe megy

Római és moszkvai utja előtt Hitlerrel is tárgyalásokat folytat. --
Németországot is meghívják a stresai konferenciára
Elutaztak az angol államférfiak a német fővárosból

Berlin, március 27.

Az angol államférfiak tegnap délután folytatták tárgyalásaikat a berlini kancellári palotában Hitlerrel és Neurath német külügyminiszterrel. A délutáni berlini lapok a tárgyalás eredményéről még semmit sem közöltek, csupán azon reménységüknek adtak kifejezést, hogy a tárgyalások sikerrel végződnek.

Este hat órakor érték véget a tanácskozások, melyek után nyolc órakor a következő szövegű hivatalos kommuniké adták ki:

— A Berlinben folytatott német—angol tanácskozás ma este véget ért. A két állam képviselői megvitatták a február 3-i londoni egyezmény összes kérdéseit. A tárgyalások teljesen őszinte légkörben folytak le és az összes kérdések végérvényes tisztázásához vezettek. Anglia és Németország örömmel áll a két ország között, hogy mindkét ország célja ugyanaz és arra törekszik, hogy megszilárdítsa a békét. A mindkét részről megnyilvánuló őszinteség és megértés megerősítette a gyümölcseiket. Sir John Simon külügyminiszter holnap reggel visszautazik Londonba, míg Eden főpécsettőr folytatja útját Moszkvába, Varsóba és Prágába.

Később az angol államférfiak fogadják a sajtó képviselőit, akik előtt Sir John Simon a következőket mondta:

— A múlt napok eseményei következtében pillanatnyi az volt a helyzet, hogy berlini utam megtétele kérdésessé vált. Mégis szükséges volt a kétoldalú megbeszélésre és állásfoglalásra, ami a helyzet tisztázásához vezetett.

A megbeszélések egyébként Sir John Simon kérdésére a következő négy pont körül forogtak: 1. A biztonság kérdése, 2. A fegyverkezés kérdése, 3. Németországnak a Népszövetségbe való visszatérése és 4. A keleti paktum ügye.

A ma reggel megjelent német lapok hatalmas tudósításokban számolnak be a berlini tárgyalásokról és köztük a hivatalos nemzeti szociálista orgánus, a Völkischer Beobachter hasznosnak jelenti ki a tárgyalásokat. Hangsúlyozza a német álláspontot, amely mindenkor fontosnak tartotta, hogy a felelős államférfiak személyes találkozásánál tisztázzák a nemzetközi problémákat.

A német sajtó egyébként annak a reményének ad kifejezést, hogy az angol po-

litikusok kegyelmes benyomásokkal távoznak a német fővárosból.

Eden lord, főpécsettőr északa 12 órakor utazott el Berlinből Moszkva felé, míg

Sir John Simon szerda délelőtti napján a német fővárost. Az angol külügyminiszter eredeti tervétől, eltérőleg nem repülőgépen, hanem vonaton tért vissza Londonba.

Hitler hajlandó megnevezni a szomszéd államokkal

A Daily Express úgy tudja, hogy Hitler hajlandó szomszédjaival megnevezni a szomszéd államokkal kötött szerződést, ha az eddigi sürögés okait kiküszöbölik.

A Daily Mail Ward Price levelét közli, mely szerint nem lehetetlen, hogy

Laval moszkvai utja közben kiszál, Berlinben.

Az sem lehetetlen, hogy ha a stresai kon-

ferencián Sir Simon kedvező jelentést tesz berlini tárgyalásairól, akkor Laval ajánlan fogja, hogy Németországot is hívják meg Stressába a haladéktalanul kezdjék meg a tárgyalásokat.

A lapok annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy Simon Berlinben meggyőződött a két oldali tárgyalások célravezető ségéről.

Franciaország semmiféle közvetítő ajánlata nem fogad el

Páris, március 27.

A francia képviselőházban tegnap délután tárgyalták le a francia—olasz gyarmati egyezményt, amelyet Laval francia külügyminiszter legutóbbi római tanácskozásai során kötött Mussolinivel. A vitában felszólt de Jouvenel szenátor is, aki bejelentette, hogy a

gyarmati kérdés magvát Európában kell keresni.

Később Laval is felszólt, aki igen fontos politikai nyilatkozatot tett. Kijelentette a külügyminiszter, hogy aki megállapodásokat akar kötni, annak engedményeket is kell tennie. A legnagyobb nagyrabecsülés hangján adózik Mussolininek, aki belátta, hogy a nyugtalan Európában mindent el kell követni a béke megszilárdítására.

— Különösen nagy érdeme Mussolininek — folytatta nyilatkozatát Laval — az a lépés, amelyet a Jugoszláviához való közeledés érdekében tett, ami nélkül

Európa békéjéről beszélni sem lehet. Kitért ezután Laval a legutóbbi párizsi tanácskozásokra, ahol Savich olasz külügy-államtitkárral a Eden lord pécsettőrral egyetemben megállapították, hogy Franciaország, Olaszország és Anglia célkitűzései azonosak és a nagy európai problémákat illetőleg szolidáris álláspontot foglalnak el.

— Stresaban újra kezdődnek ezek a tanácskozások — mondta Laval — és eze-

ken a tanácskozásokon már jelen lesz Mussolini és Sir John Simon is. A három állam barátsága nem irányul senki ellen.

Laval ezután bejelentette, hogy rövidesen ismét Rómába, majd Moszkvába megy.

Fontos tárgyalásokat fog folytatni a két fővárosban, amelyek az egyetemes biztonság elérésére irányulnak.

— A csatlakozás útja nyitva áll minden állam számára — fejezte be Laval nagyfontosságú nyilatkozatát. Elz a kijelentés nem új, de fontosnak tartom ennek megismétlését éppen abban az órában, amikor az

angol politikusok Berlinben tárgyalnak. A francia sajtó egyébként szintén részletesen foglalkozik a berlini tárgyalásokkal és meglehetősen nyugtalansággal regisztrálja az eseményeket. Az intranszigeant megírja, hogy amennyiben Simon nem csak tájékozódik Berlinben, hanem közvetíteni is akar, úgy csatlakozik, mert

Franciaország semmiféle közvetítő ajánlatot nem fogad el

A német hivatalos sajtóiroda késő éjszakai közlése szerint a tárgyalások során

Hitler kijelentette, hogy Németország még mai is hajlandó utolsó gépfegyveréig leszerelni ha a többi államok is hasonló módon cselekszenek.

Végül bejelentette Hitler, hogy hajlandó visszatérni a Népszövetségbe, ha ismertetési feltételeit teljesítik.

Holnap indul a nagy husvéti tombola

A fascizmus csődje

Olaszország kormánya a napokban számos értekezletre ült össze, hogy egyes fontos kérdésekben határozatot hozzon. Ezuttal nem a háborús hírekkel kapcsolatos intézkedések megtételéről volt szó, a tanácskozások gazdasági tényszerűen mozogtak. A miniszterek tanácskozásának eredményeként azután elhatározták, hogy a legfontosabb nyerstermékek behozatalának kontingensét április 1-től július 30-ig jelentősen felmegejék. A határozat indokolása a következő: az Afrikába indított olasz csapatoknak juttatott nagymennyiségű élelmiszerszállítások következtében az árak rohamosan emelkedni kezdtek és így az olasz kormány kénytelen utat engedni — legalább átmenetileg — az importnak.

Nem tudjuk, Mussolini és társai, hogy véjékednek a magukalkotta miniszteri határozatról. Bennünket mindenestre gondolkodásra készít ez a hír, amelyet az olasz sajtó igen szűkszavú és eldugva az apró hírek közt hozott a közönség tudomására.

A fascista ideológiának két sarkalatos pontja van, amelyek végeredményben szorosán összefüggnek egymással. Az egyik fascista elv: készülődés a háborúra abban a formában, hogy a fascista államot teljesen harcias szellemben kell felépíteni. Erre nézve éppen elég adattal szolgálnak Mussolini harcias beszédei. A Duce alig pár nappal ezelőtt mondott nagy beszédet, amelyben kijelentette, hogy Olaszország a béke igaz barátja és a békevágy mögött olasz szuronyok milliói állanak. A fascizmus harci kedvével tehát tisztában lehetünk mindannyian.

A másik pont, amelyre a fascizmus tanait építi: gazdasági jellegű és autarchiának nevezik. Önellátást jelent ez a szó, vagyis azt a törekvést, hogy az államnak, a fascista államrendben vett értelmezés szerint önmagát kell eltartania, önmagának kell kitermelnie a nyersanyagokat, önmagának kell azokat feldolgoznia. A cél: a fascista államnak ne legyen szüksége arra, hogy idegen államok kényére-kedvére kiszolgáltatassa magát azaz, hogy nyerstermékeket, ipari anyagokat, élelmiszereket hozzon be tőlük. Végeredményben a fascizmus itt is a háborúra gondol, arra az eshetőségre, amikor az államok hadat viselnek egymással és nem árukat vesznek egymástól.

Nem vitatjuk ezekkel a fascizmus és elveinek létjogosultságát. Hogy a háborús gondolkodás nem helyes, hanem mindörökké átkozott, azt a husz év előtti harctereken korhadó fakesztek milliói hirdetik fenn, hogy az autarchia rendszere káros az államháztartásra nézve, ezt világhírű közgazdászok szögezték le. Mussolini és társai azonban nem akarják ezt belátni.

Azaz... Mert ima. Még nincs háború, még csak az előszele fujdogál az abesszin fensíkon és más egyebütt. Még nem dördültek el az első lövések, csak felhuzott ravaszú puskák feszülnek a katonák kezében. Az autarchia azonban máris csődöt mond. A fascista államban a háború első szellőjére felszöktek az árak és az önellátás hazug meséje kártyavárként dől romba. Még nincs háború, de a fascizmus apostói már gondolkodnak. Adja Isten, hogy eredményt érjenek el, mielőtt még késő.

Összeül a magyar-jugoszláv határbizottság

Végleg rendezik a határincidensek ügyét

Budapest, március 27.
A magyar—szerb határincidensek orvosságára alakult kettős bizottság a közeljövőben megkezdte munkáját. Ugyanis eddig az volt a helyzet, hogy volt olyan magyar honos birtokos, akinek Jugoszláviában volt

földje és viszont volt olyan jugoszláv honos birtokos, akinek Magyarországon volt földje. Ezeket a határőrök nagyon sokszor akadályozták szabad határátlépésükben. Ezt akarja a vegyes bizottság most végkép elintézni.

Megdöbbszentő öngyilkosság a sighet-i pályaudvaron

A vonat elé vetette magát egy nyomorék legény, mert szerelmese kikoszarazta

Sighet, március 27.
Két héttel ezelőtt Oradeán megdöbbszentő öngyilkosság történt. Egy fiatal ember a vonat alá került és lefejezte magát a mozdony kerekével.

Most ez a külföldi öngyilkosság közelebbre talált Sigheten. A sighet-i pályaudvarról alig pár száz méterre a pályán, a

sínek közt egy borzalmasan megcsontított hullára találták.

A holttest részeit egymástól 20—25 méternyire találták meg.

A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy öngyilkosság történt és az áldozat Mihály István 25 éves földműves. Azonos. Kiderült az is, hogy Mihály István nyomorék volt és az a lány, akinek megkérte a kezét, arra való hivatkozással, hogy nyomorék visszautasította. Az elkeseredett legény úgy látszik ezért vetette el magát az életet.

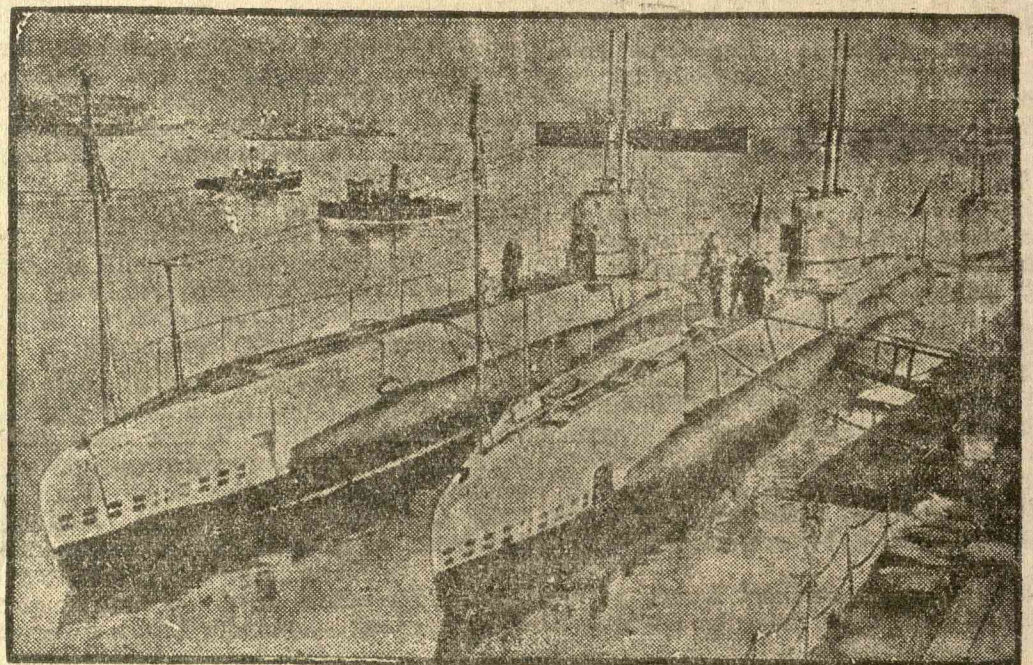
Borzalmas tűzvész Csikágó legnagyobb szállodájában

Csikágó, március 27.
Borzalmas tűzvész pusztított Csikágó egyik legnagyobb szállodájában, ahol éppen táncmulatság folyt. Hajnal felé járhatott az idő, amikor a terem díszítése és függönyei egyszerre kigyulladtak. Leirhatatlan pánik keletkezett a táncteremben amely csak növekedett, amikor kiderült, hogy a lépcsőházak is lángokban állnak és liften sem lehet elmenekülni. A szállodában kétezeren tartózkodtak, akik majdnem mind felmenekültek a felső emeletekre. Így sikerült csak megmenteni az életüket, másként valószínűleg a lángok martalékává lettek volna. Így is hatan szénázódtak, 17-en halálos égési sebekeket kaptak, míg több mint negyvenen megsebesültek.

A rendőrség a tűz eloltása után, amely majdnem három órát vett igénybe, megindította a nyomozást és arra a meggyőződésre jutott, hogy gyújtogatás történt. Ebben az irányban tovább folyik a vizsgálat.

Nagy tűz Mercurea-Ciuc mellett

Mercurea Ciuc, március 27.
Casinoul Nou közszégyen tegnap éjjel hatalmas tűzvész pusztította el Holi Ferenc fakeszkesz-fatelepét. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz gondatlanságból következett be és annak okozója Nistor Sándor mechanikus. A hír jelentékeny.

Új angol tengeralttjárók

Portsmouth kikötőjéből két új angol tengeralttjárót engedtek most vízre a Közep-tenger felé, ahol a két új hajó állomásozni fog. Az új típusú hajók csodálatos gyorsaságot tudnak elérni.

Az abessziniai háborús előkészületek miatt

Drágul az élet Olaszországban

A fascista kormány félreteszi önellátási politikáját és engedélyezi az importot

Róma, március 27.
Az afrikai csapatösszevonások miatt Olaszországból rengeteg élelmiszert szállítottak Afrikába, ami miatt magában Olaszországban az élelmiszer jelentősen megdrágult. Az olasz kormány most elhatározta,

hogy az élelmiszer behozatali kontingenst április 1-től, június 30-ig jelentős mértékben felemeli, hogy ezáltal letörje a drágaságot. Ugyancsak elhatározta a kormány, hogy a leszámítási kamatiát 5 százalékról 3 és fél százalékra szünteti le.

Négy halálos ítélet a litvániai monstre náci-perben

Kaunas, március 27.
Ismeretes olvasóink előtt az a hatalmas arányú nemzeti szociálista összeesküvés, amelyet Litvánia területén szítottak az ottan élő németek, hogy a Németországtól elszakított Memel területet puccs útján visszajuttassák a német birodalomhoz. A rendőrség leleplezte az összeesküvés szálait és összesen 126 embert állítottak hadbírószámba, amely közül másfél hónappal ezelőtt kezdte meg az összeesküvők bűnügyének tárgyalását.

Tegnap hirdetett ítéletet a kaunasi hadbírószámba az összeesküvők felet, akik közül Bohl Lajost, Pries Walbert, Wannaget Henriket és Leta Emilt halálra ítélték.

Egy Waller nevű vádlottat életfogytiglani, Neumann és Bertulai vádlottakat 12 évi, nyolc vádlottat 10 évi, 10 vádlottat pedig nyolc évi börtönnel sújtottak. Ezenkívül elrendelték az összes elítélt vagyonának elkobzását.

A többi vádlottakat felfüggesztették.

Szigetre internálják a szovjetellenes mozgalom letartóztatottjait

Moszkva, március 27.
Beszámoltunk már azokról a tömeges letartóztatásokról, melyek az utóbbi időben egész Szovjetországra terjedtek. A foglyokat, mint most érkezett hír jelenti, a fehér tengeren levő Solovski szigeten helyezték el. Itt valaha kolostor volt. Most annak a kolostornak az épületeit foglycellákká változtatják át.

BAROMFITENYESZTŐK FIGYELMÉBE!

Ajánlok kiállításokon mindenkor első díjjal kitüntetett fajbaromfi tenyészetemből tojásokat:

	Lelei	3-
Oriási Rhode Island	"	9-
Pimuth (kendermagos)	"	10-
Sussex (va ódi angol import)	"	15-
Oriási Pekingi kacsa	"	80-
" Emdeni liba	"	80-

Az árak az összeg előzetes beiktatása ellenében az Oradea értendő. Csomagolás és portó önköltségi árban utánvételezve. Ugyanott valódi „Kühne” tételek: kőgépek, műanyag etető és itató edények.

Fajbaromfi telep:
ORADEA, Strada Francieze 12.
Csak válaszbellyeges levelekre válaszolok!

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

BUCURESTI. 13: Vizálás, gramofon, 13.45: előadások hírei, könnyű gramofonlemez, 18: kis rádiózenekar, A szünetben: 19: hírek, 20: felolvasás, 20.35: közvetítés az Operaházból, A szünetben: hírek.

BUDAPEST. 7.45: torna. Utána: hang-
lemezek, 11: hírek, 11.20: felolvasás, 11.45: felolvasás, 12.10: nemzetközi víziószolgálat, 13: időjárásjelentés, 13.05: gramofon, 13.30: hírek, 14.20: időjárás és pontos idő, 14.30: Sovánka Nándor és cigányzenekara, 15.40: hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek, 17.10: üvegkorszak. Náda Pál előadása, 17.45: hírek, 18: gazdasági előadás, 18.35 Kalmár Rezső szalonötösének a műsora, 19: angol nyelvoktatás, 19.55: Tudósok a politikában — politikások a tudományban. (Előadás). 20.25: Operaházi előadás, 21.40: Közlés az amerikai adásról, A II. felvonás után kb. 22.45: hírek, időjárás-jelentés, Az előadás után kb. 23.35: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikái 24.20: A Bachmann-szalonötös műsora, 1.05: hírek

PÉNTEK

BUCURESTI. 13: vizálási-jelentés, gramofon, 13.45: előadások hírei, könnyű gramofon, 18: rádiózenekar, 19: hírek, 19.15: rádiózenekar, 20: felolvasás 20.20: régi bécsi est lemezek, 21: hangversenyismertetés, 21.15: a filharmonikusok szimfonikus hangversenye, közvetítés az Athénból, 21: a hangverseny második részének ismeretése, 22.15: a hangverseny folytatása 23: hírek, 23.15: lemezek.

BUDAPEST. 7.45: torna, utána: gramofon, 11: hírek, 11.20: felolvasás, 11.45: felolvasás, 12.10: nemzetközi víziószolgálat, 13: időjárás-jelentés, 13.05: Péry Kató énekel, 13.40: hírek, 14: Alástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara, 14.20: pontos idő, és időjárás-jelentés, 15.40: hírek, piaci árak, árfolyamhírek, 17.10: diákléjóra, 17.45: hírek, 18: előadás, 19.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara 19.45: sportközlemények, 20: munkáslejóra, 20.30: Bertha István szalonzenekara, 21: kis szimfonikus, 22: a rádió külügyi negyedórása 22.20: hírek, 22.40: Koréh Endre énekel, 23.25: időjárás-jelentés, 23.30: hanglemezek, 24.1: Mándits jazz, 1.05: hírek.

ERDELYI MAGYARSÁG
1935. MÁRCIUS 29.

Titokzatos öngyilkosság Budapesten

Az öngyilkos nő bucsulevelében azt kérte, hogy holttestét adják át Verebély-professzornak

Budapest, március 27.
Budapest környékén hétfőn este az Ördögórom mellett egy jól öltözött női holttestet találtak. Az orvosok megállapították, hogy a nő rézgálic-otdatot ivott. A titokzatos öngyilkos bucsulevelet hagyott hátra, de nem írta meg a nevét, úgy hogy személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

A bucsuleveletben az öngyilkos azt írta, hogy holttestét ne temessék el, hanem adják át Verebély Tibor tanárnak, aki kísérletek folytasson rajta.

A gyanú az, hogy az öngyilkos vagy páciense, vagy közeli ismerőse az európai hírt orvosprofesszornak.

Kóbor cigányok garázdálkodása Sighet környékén

A csendőrség ártalmatlanná tette a 24 tagú bandát

Sighet, március 27.
A maramuresi hegyekben a csendőrség kóbor cigányokat tartóztatott le, akikről kiderült, hogy hónapok óta fosztogatják Satumare és Maramures megyéket. A rabló cigányokat átadták a sighet-i ügyészségnek, ahol megállapítják, hogy me-

lyik megyében követtek el a cigányok több rablást és lopást, mert ahol többet követtek el, annak a törvényszék fog itélkezni a rablóbanda tagjai fölött, akik közt négy asszony is van. A lefogottak száma 24. A kár, amit okoztak több tízezer lej.

Leütötték a brailai csempészett cukor őrét

Braila, március 27.
Különös fejleménye van a brailai bulgár kóborcsempészesnek. A vizen a hajóban mintegy 10 vagon cukor maradt, amelyet őrizet alatt tartottak. Éjjel nappal katonák őrizték a hajót.

Tegnap éjjel egy Maior Grigore nevű katonát volt szolgálatban, akit reggel az orban sehol sem találtak. Átkutatták az egész hajót, míg végre

rábukkantak a hajó fenekén, ájultan. Beszállították a kórházba, ahol magához

tért és előadta, hogy valaki hátulról egy hatalmas doronggal fejbeverte, úgy hogy elvesztette eszméletét.

A katonák vallomása után átszámozták a hajó cukorrakományát, de nem találták hiányt. Először azt gondolták, hogy a katonák halucináltak, azonban ennek ellenkezőjéről meggyőzte őket az a daganat, ami a katonának a fején van és az a tény, hogy a hajó fedélzetén is friss lábnyomok vannak, melyek nem származnak sem a katonáktól, se a nyomozó közegektől.

A POTYAUTAS

— De én követelem, hogy az okiratot adja át nekem!

Farrington annyira izgatott volt, hogy alig tudtam megérteni a szavait. Hand karba tette a kezét és mosolygott.

— Taján idővel meg tudom győzni, mennyire oktan a kérése.

— Soha!

— De azért mégis megkísérlem! Képlje magát az én helyzetembe. Ön talán átadna ilyen nagyjelentőségű okiratot két embernek, akiket nem ismer, akiknek állításait semmi sem bizonyítja, csak az a kis igazolvány, melyet esetleg lophattak, vagy hamisíthattak is? Nem hiszem, hogy ön elkövetne ilyen könnyelműséget Mr Farrington.

— Nem törődöm az érveivel. Ez az utolsó alkalom, hogy szabad akaratából, önként adhassa át nekünk az okiratot.

— Ismét kénytelen vagyok megtagadni a kérését!

Farrington egy pillanatig feszült mozgólanságban állt. Azután villámgyors mozgással a hátsó zsebébe nyúlt és revolverét kirántva, hidegvérrel célzott Hand meléire.

— Meg kell szereznem azt az okiratot, akár az élete árán is. Hatvan másodperc időt adok, addig gondolja meg a dolgot. Ez az az óráját, professzor.

Steele elővette arany zsebjátékát és nyugodtan figyelte a mutató mozgását. A mosoly elhalt Hand arcán. Világó szemmel nézett Farringtonra.

— Csak én egyedül tudom, hol az az okirat — mondta nyugodtan. — Ha megértem, magammal viszem a titkot az örökéletiségbe.

— Meg kell szerezniük azt az irást, bár milyen uton-módon — kiáltozta Farrington magán kívül. — Vagy megmondja hol találhatjuk, vagy ha kell, akár darabokra is szétszedjük ezt a léghajót, amint parrot érünk.

Hand lassan rázta a fejét.

— Nem mondhatom meg — ismételte. — És, ha darabokra szétszedik is a léghajót nagy kérdés, hogy ezzel célt érnek-e el Mr. Farrington. Hát nem sokkal egyszerűbb és okosabb, ha mindjárt megérkezéskor átadom az illetékes és teljesen megbízható uraknak? Biztosíthatom önöket, hogy ezzel a világon semmit sem kockáztatnak.

— Én viszont azt ajánlom, hogy hagyja abba ezt a fecsegést és inkább gondolja meg alaposan a dolgot! — kiáltott Farrington fenyegetően.

— Harminc másodperc van, Hand! — dugta a professzor.

Hand még mindig nem adott jelet. A szeme szilárdan pihent Farringtonon. De Farrington egész felépítéstől láttam, hogy a harminc másodperc leteltével csüggyen lőni akar. Kinyitottam hát az ajtót és kezzetlenül becsurranam a kabinba, pisztolyomat egyenesen Farrington háta közepére tartva és állandóan szemmel tartva őt is, Steelet is.

— Vigyázzon Farrington — szóltam meg nyugodtan. — Ha megmozdul, azonnal lövök.

Mind a ketten összerendezték a megjelölést. A professzor elejtette az óráját.

— Meg ne mozduljon Farrington! — szólt rá kurtán Hand. — Revolverét dugja az ágyra! Barátom ott áll a háta mögött és mondhatja, hogy kitűnő célzó!

— Ön, ön — lihegte Farrington, de nagy felindulásában nem tudott beszélni.

Láttam rajta, hogy testének minden izma megfeszült a nagy izgalomban. De Hand parancsoló tekintetének hatására alábbhagyott és az ágyra ejtette revolverét. Hand sietve felkanta és a zsebe dugta, de egyre fogta a jobb kezével.

(Folyt. köv.)

4. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁRCIUS 29.

Betörők a sighet-i Ujságíró Klubban

Kevés pénzt, de annál több zsetont vittek el a rablók

Sighet, március 27.

A sighet-i ujságíró klubban betörők jártak. Amikor a játéknak vége volt, a termetket lezárták és a személyzet is nyugovóra tért, ismereklen tettes alkulccsal behatolt a kártyaterembe, ahol betörve a szekrény

üvegablakát négyezer lej készpénzt és több mint 20.000 lej értékű zsetont lopott el. A lopást csak másnap vették észre. A rendőrség megindította a nyomozást, míg a klub vezetője a régi zsetonokat megsemmisítette és utakat csináltatott.

A makacs öngyilkos

Felvágta a hasát, kövel fejbeverte magát, kiugrott a kórházablakból

Jasi, március 27.

Megrendítő öngyilkosság történt tegnap Jasiban. Aragharian Ovasin 50 éves ember nagy nyomorban élt és ezért elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Az öngyilkos ságnak egészen különös módját választotta. Elment az örmény templom udvarára, ahol szabó ollóval két hatalmas vágást tett a hasán. Mire amikor látta, hogy nem hal meg, egy követ vett és azzal kezdte ütni a fejét.

A szerencsétlen embert a mentők be szállították a kórházba. Amikor a lépcsőn feltele szállították.

Ovasin leugrott a hordágyról és kiverte magát az ablakból. Újabb zúzódásokat szenvedett, de még mindig nem halt meg.

A makacs öngyilkost azonnal operáció alá vették, de remény nincs az életbenmaradásához.

SPORT

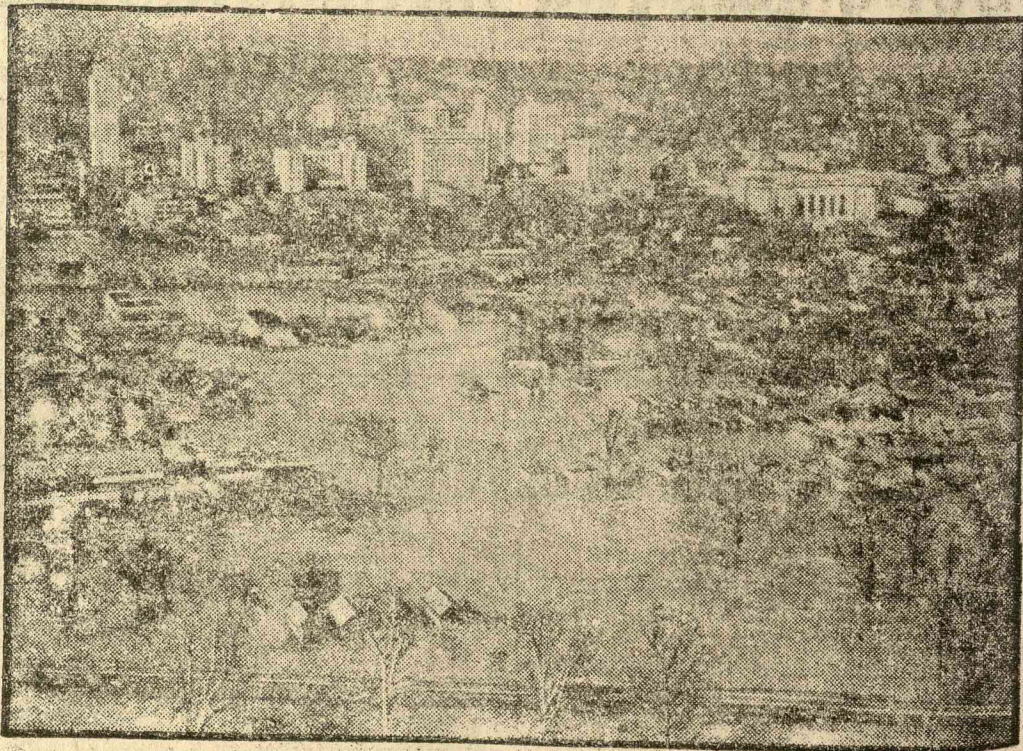
A választások miatt

Április 7-én tilos a futball Magyarországon

Budapest, március 27.

Mint ismert Budapesten a képviselő-választásokat április 6-án és 7-én szombat és vasárnap tartják meg. Emiatt veszély fenyegeti az április 7-i labdarúgó bajnoki fordulókat. Ugyanis több mint százötven, hogy a mérkőzéseket le fogják tiltani. A

választási törvények értelmében a választás napján tilos minden nagyobb csoportosulás. A labdarúgó egyesületek most kérvényt menesztenek a belügyminiszterhez, amelyben kérik, hogy engedélyezze a mérkőzéseket, mert ezeknek elhalasztása nagy veszteséggel sújtaná a csapatokat.

A Missisipi árvizkatasztrófája

Az amerikai Missisipi völgyben óriási áradás történt, amely 15 ezer embert tett halálképtelenné. Az anyagi kár fel nem becsülhető, az elvesztett jószágok száma óriási.

Holnap indul a nagyszabású husvét-i tombola

A tavaszi tombola jegyei még 3 napig kaphatók.
Igyekeztek mindenki

Holnapi számunk ismét tombola-szelvényekkel jelenik meg. A második oldal felső sarkán lesz az 1. számú szelvény, amely a husvét-i hatalmas tombola kezdetét jelzi. Negyven napon át kell gyűjteni a szelvényeket, melyek a 300 nyerevényhez való részesedésre jogosítanak. Óriási feltűnést keltő főnyereményünk, a 4 személyes autó maga olyan érték, amely a szerencsés nyere-

rőnek állandó kenyerét, egzisztenciát biztosít. Fejlesztjük előre olvasóink figyelmét a szenzációs tombolánkra, amely nagyobb minden eddiginél.

A lejárt tavaszi tombola jegyei iránt érthetően nagy az érdeklődés. Tekintve, hogy még csak néhány napig adjuk ki a jegyeket, igyekeztek mindenki, nehogy kiessék a határidőből

Védje bőrét a tavaszi nap káros hatásától a Floreal napfény puderrel!

Crémek közül használjon Floreal crémeket, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt. — Floreal I. számú krém nappalra puder alá az arc tinomitására, üdítésére, bársonysimává és a barázdák enyhítésére Floreal II. számú krém esteli használatra: szepölő, mattanás, máfoltok, milleserek tejes és tökéletes eltüntetésére. Főlerakat: Pap Drogueria Oradea, Rea Ferdinand 11

Maniu vád alá helyezését követelte Dinu Bratianu a Skoda-ügy parlamenti vitáján

Bucuresti, március 27.

A román belpolitikai élet hullámai ismét felkavarta a Skoda-ügy. Ezúttal azonban a legnagyobb nyilvánosság a parlamenti előtti Dinu Bratianu a liberális párt elnöke, konzerváisen eddigi magatartásához azt követelte, hogy

a Bentoiu féle jelentésben foglalt négy bűnös mellé állítsák oda vádlóként Maniu Gyulát és Madgearu-t is

Ez az álláspont azután nagy hullámokat kavart fel a liberális párt körében belül. Először hozzájárult még az is, hogy Maniu Gyula, akiről az utolsó percig nem tudták, hogy bele fog szólni a Skoda-ügy parlamenti vitájába, tegnap este 10 órakor beszélni kezdett és megszakitás nélkül, több mint öt órán keresztül elmondotta azt a nagy szónoklatot, amelyhez hasonló még nem jegyeztek fel a román parlament történetében.

Kezdte beszédét Maniu Gyula azzal, hogy mi történt a világháború után a román belpolitikában és miért nem léptek ők be a liberális pártba. Azután pontról pontra áttekintte az egész Bentoiu jelentést, de leg hosszabban Popovici Mihály volt igazságügy-minisztert védi.

Alexandrinu liberális képviselő közbejött, mire Maniu Gyula igen éles hangon a következőket mondta:

— Nem tudom, hogy félbeszakítson képviselő ur, most én beszélek, önök hallgassanak és majd szavazzanak.

Ejfel után került sor Maniu beszédében a jegyzőkönyv hamisítására amelybe állítólag ő is be van keverve Majd három óra felé ezzel fejezte be beszédét:

— Ha valakit bíróság elé akarnak állítani, az legyen én és kormányom tagjai akik mindenért felelősek, ami az ország politikájában történt

Maniu ezen kijelentésére nagy vihar támadt a kamarában. Dinu Bratianu félrevonta Tatarescu miniszterelnököt és

követelte, hogy vegyék be a vádlottak sorába Maniut is. Ezt Tatarescu a leg határozottabban visszautasította, vaj-

mint visszautasították a többségi képviselők is.

Tatarescu azzal indokolta meg ezt a visszautasítást, hogyha Maniu Gyulát is vád alá helyezik, akkor úgy tűnne fel a dolog, — mintha egyik párt a másik ellen akarna esküdni.

Dinu Bratianu erre nagy haraggal ott hagyta a kamara ülését és hazament.

Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Dinu Bratianu ezen lépésének és amint az Universul és a Curentul írják ennek még nagy kihatása lesz a párt-politikai életben, sőt nincs kizárva, hogy a bejövő komplikációkat és esetleg kormányválságot idéz elő.

Hogy mi történik, vajon Tatarescu kerüli ki győztesnek, vagy Dinu Bratianu, az elől még a mai nap folyamán, amikor minden körülmények között befejezik a Skoda vitát. Ha Tatarescu győz, akkor Dinu Bratianu nehézségeket fog okozni a kormány munkájának, ha pedig Maniut vád alá helyezik, akkor kívülről jövő erőik idéznek elő roppantást a párt kebelén belül.

Az Universul, amely ilyen értelemben ir, súlyosnak tartja a belpolitikai helyzetet.

Tart a sztrájk a Phöbus vasöntődében

A gyár közleményével ellentétben a munkások nem vették fel a munkát, sőt szerda reggelre az asztalosok is sztrájkbaléptek

Oradea március 27.

A Phöbus vasgyárban változatlanul tart a sztrájk. A gyár igazgatóságának a közlésével szemben a munkásság vezetői hangoztatják, hogy a sztrájk általános és három idegen állampolgárságu munkáson kívül csak az inasok és napszámosok dolgoznak. Szerda reggel a mintasztrájosok is abbahagyták a munkát, és így a sztrájk

Titulescu belgrádi tárgyalásai

Belgrád, március 27.

Titulescu román külügyminiszter még a keddi napot is Belgrádban töltötte. Ki hallgatáson jelent meg Pá regenshercegné és Mária királynénál. Titulescu Joffiell folytat fontos tárgyalásokat.

Újrendszerű sztratoszféraballont készített egy orosz tudós

Moszkva, március 27.

Lebedev híres szovjet mérnök egy sztratoszférá repülő ballon elkészítésén kísérletezik, amelynek borítója szükség esetén felkapható ejtőernyővé.

A kísérletezések hír szerint sikerrel jártak és a köze jövőben már el is készült az első ilyen sztratoszférá repülő ballon.

Gyermekgyilkos leányanya

Carei, március 27.

Ciunesti községben Soltész Terez gazdálkodó leánynak gyermeke született. A gyermek egy napig élt azután hirtelen gyanús körülmények között meghalt. Az orvos megvizsgálta és megállapította, hogy az újszülött csecsemőt megfojtották. A csúszórság vallatára fogta a leányanyát, ak sirva vallotta be, hogy meg akart szabadulni szegényétől és ezért követte el a gyermekgyilkosságot.

— Köszönetnyilvánítás a zürichi Fogaműveknek. Hosszabb idő óta köszvényben szenvedtem és minden lehetőt elkövettem, hogy kínos fájdalmaimtól megszabaduljak. Mindhiába! Póstyén fürdőjét kétszer használtam, különféle orvosságokat szedtem, sajnos eredménytelenül! A fájdalmak, melyeket el kellett szenvednem, szinte kibíratatlanok voltak. Egy napon az egyik orvos Togal-t rendelt és ime: csoda történt! A fájdalmak enyhültek és sokkal jobban érzem magam, amit egyedül csak az Önök Togal-jának köszönhetek.

Ezennel felhatalmazom Önöket, hogy jelen háas köszönetnyilvánításomat nevemben és tetszésük szerint különböző lapokban közzé tegyék.

Petroseni, 1935. február 26-án Eichenstein Izsák rabbi.

Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és látómező fájdalmak, álmatlanság, spanyolátha és hűléses betegségek ellen. Togal kiválasztja a húgysavat, baktériumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

Időjárás

Enyhülő légáramlás, változó felhőzet néhány helyen eső. A hőmérséklet nem változik.

5. oldal

"ERDELI MAGYARSÁG"

1935. MÁRCIUS 24.

Titulescu Benessel tárgyal Pozsonyban

Pozsonyból jelentik: Titulescu román külügyminiszter tegnap délelőtt keresztutazott Budapesten és felesége, valamint két fiktúra kíséretében megérkezett Pozsonyba, ahol Benes cseh külügyminiszter és felesége fogadta.

Titulescu üdvözlőbeszédében kijelentette, hogy a kisanant államok közös céljért küzdenek.

Majd a vendégek a Carlton szállóba hajtottak, ahol megkezdte tárgyalásait, az egyenjogúság elismeréséről.

A budapesti Új Nemzedék pozsonyi tudósítója szerint

a kisanant államok körében nagy nyugvást keletkezett Gömbös azon kijelentése, hogy nem fogja énkényesen proklamálni a fegyverkezési egyenjogúságot, hanem kérni fogja azt a Népszövetségtől.

Az Új Nemzedék még azt is hozzájizi,

hogy a kisanant külügyminiszterei a megfontolás tárgyává teszik a fegyverkezési kérdést és nem zárkoznak el egy esetleges megoldás elől, amely azonban biztosítana a kisanant államok épségét. Így nem valószínű, hogy a kisanant belemerne olyan megoldásba, hogy

Ausztria, Magyarország és Bulgária lakosságuk egy századát szolgáltassa a fegyverbe. Ez Magyarországon 80.000 embert tenne ki, míg Ausztriában 35.000-et.

A londoni Reuter iroda szerint Gömbös nyilatkozata elvi jelentőségű volt és nem valószínű, hogy Magyarország az április. rendkívüli ülésén jelezte nyitnát a Népszövetségnek, valószínűbb, hogy a strézai értekezleten maga Mussolini fogja szóba hozni Ausztria, Magyarország és Bulgária fegyverkezési jogát.

Vasárnap Amte—Nac

Vasárnap az aradi munkáscsapatral mérkőzik a NAC nemzeti bajnoki mérkőzést.

A mérkőzés attól eltekintve, hogy fontos pontokért megy, különlegesen érdekes. Féligmeddig revansnak is számít, tavalyi eldöntetlen mérkőzésért, amelyet csak a közönség terrorisztikus fellépése miatt nem nyert meg a NAC, — amelyet azonban a Federál az igazságnak megfelelően a NAC javára írt.

A mérkőzést, amely a Carol pályán lesz megtartva, dr. Tunea vezeti le.

Mozgósínházak műsora:

Apolló Mozgó

1) Dsungel rabjai. 2) Pünkösdi királyok.

Capitol Mozgó:

New York éjjele

Heyman Szinkör

Bál a Savoyban.

OMNIA MOZGÓ:

Szenzációs ötös műsor.

APRÓHIRDETÉSEK

Csomagolásban, expedíciósban kapható, megbízható ember délutáni és esti foglalkozást nyerhet. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Szeptatós dada kerestetik. Jelentkezni Szt. József kórházban. 2833

Eladó 4 és fél hold. Wasserstrom telep érdeklődni Strada Lucaciu 31.

Keresek vendégőhöz szakácsnőt kinek saját felszerelése van, saját kezelésre Cim a kiadóra. 2824

Perfekt főzőnő aki dítás konyhát vezet Bucuresstbe felvétetik. Jelentkezni dr. Konrádné, Str. Alexandri 6. 2814

Szobaleány azonnalra felvétetik, str. Irivitei 32.

Perfekt szakácsnő ki már nagyobb háznál volt azonnarra felvétetik Plesz hentes üzlet. 2815

Manikatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruhában, Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

Csinos urileány tavaszra Gállnál vesz "Muhary" divatcipőt Blv. Regele Ferdinand 10 szám.

Ragasztók felvétetnek. Strada Astra 38. szám. 2814

Házhely olcsón eladó Ősi telepen az aradi ut mellett. Értekezni Jámhor. Str. C. Rimler 29. 2767

Intelligens román nőt keresek, ki kilenc éves fiammal napi két órát foglalkozna. Nyéki, str. Ogalniceanu 71. 2793

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelenéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Magánház eladó Rendes telepen. Értekezni Str. Apariu 15. Nagy Sándor.

Bevezetett helyeken újságárut felvesz biztos megélhetést nyújt "Cultura" könyv és papírkereskedés Sarmeni, Jud. Bihor.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyegyeteket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Férfiszabó-műhely berendezést keresek Részletekben is veszek. Cimet a kiadóra kérek. 2800

Eladó potom árért 2 szoba, fürdőszoba új magánház 70.000 lejért és több kisebb-nagyobb házak, házhelyek, szőlők és birtokok. Vekerdy Kálmán kereskedelmi ügynöknél, Gheorghe Costăforu 29. (Komer dás réti) 2803

Újságárutásra fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Viteazul Mihai 4. szám.

Jómegjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3—4000 lej biztos keresetre tehetnek szert ügynököléssel. Cim a kiadóban. 2575

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Lejárt Japán felmondási ideje nem népszövetségi tag többé

Tokióból jelentik: Japán — mint ismeretes felmondta népszövetségi tagágát. — ez a felmondás ma jár le. A mai nappal tehát Japán megszűnt a Népszövetség tagja lenni. Hirota külügyminiszter nyilatko-

zott a kilépés alkalmával és kijelentette, hogy a kilépés növelte Japán tekintélyét. A két oldali szerződések előnye kétségtelen és ezért nem köt Japán sokoldalú egyezményt.

Megfelebbezik az oradeai városi tisztviselők a fizetésemelések törléséről

Két nap óta nagy elkeseredés uralkodik a városi tisztviselők körében. A belügyminisztérium ugyanis törölte a költségvetésből a tisztviselői előléptetések után járó fizeteskülönbözeteket. A tisztviselők, akik már évek óta várnak jogos igényeik elismerésére, megdöbbenéssel vették tudomásul a belügyminiszter intézkedését, amely ellen

felebbezést készülnék benyújtani a központi revíziós bizottsághoz.

Tegnap délelőtt a tisztviselők tizenöt tagú küldöttsége kereste fel Mosoiu Tibor polgármestert, aki megértéssel hallgatta meg a tisztviselőket és megígérte, hogy meg kíséri a sérelmes intézkedést visszavonni, esetleg pedig renklivüji hitelt hagyat jóvá a tisztviselők fizeteskülönbözetéről.

Mit kap Oradea városa a 70 milliós kölcsönből

Mosoiu polgármester szerint fürdővárost lehetne csinálni a városból

Amit már jelentettük, Mosoiu Tibor polgármester megzövegezte azt a törvényjavaslatot, amely Oradea városát 70 milliós kölcsön felvételére jogosítja. A törvényjavaslatot kedden, vagy szerdán nyújtják be a parlamentben.

Munkatársunk felkereste hivatalában a polgármestert és megkérdeztük, hogy a 70 milliós kölcsönnel kapcsolatban mik a tervei a város fejlesztését, gazdasági fejlődését illetően.

— Harminc napon belül megkapjuk a pénzt — mondotta a polgármester májusban már megkezdődhetnek az építkezések.

A törvényjavaslatot úgy szövegeztem meg, hogy a kölcsönt csak meghatározott célokra szabad fordítani és ezek: a vásársarok, népfürdők és — vámszabadraktár. Nem egyszerű városi közrakárt akarnak létesíteni, hiszen ilyen már van, hanem vámszabadraktárakat szárazföldi közlekedés felé fordítani Oradeát.

Mindenki tudja, hogy a vámszabadraktárnak milyen jelentősége van a kereskede-

lem szempontjából. A kereskedők nagy mennyiségben rendelhetik meg a külföldi árukat és a vámot csak akkor fizetik ki, ha az árut kiváltják.

— Minden reményem meg van ahoz, — folytatta a polgármester — hogy

Oradea várost fürdővárossá nyilvánítják.

Nemcsak a közeli Püspök és Félixfürdők miatt szolgált rá a város a fürdőváros jellegre, de kevesen tudják, hogy

Oradea talajában gyógyerejű melegvíz van, amelynek felhasználása belátálatlan perspektívákat nyújthat

— Ezt nem én találtam ki, hanem komoly szakértők megállapítása.

— A fürdőváros — jelleg elismerése nemcsak az ötvenszázalékos vasúti kedvezmény elérése szempontjából fontos, hanem azért is, mert fürdővárosban nincs üzletnek zárórája.

— Van még egy tervem amelyről bővebben nem nyilatkozhatom, de ez pénzt fog hozni, Oradea városának, de ez pénzt Mosoiu polgármester.